

ЖАМҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1998 йил 16 апрель пайшанба
Сотувда эркин нархда № 77 (1858)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

Жойларда фаолларнинг 1998 йилнинг биринчи чораги иш якунлари ва ижтимоий-иқтисодий ривожлантириши янада жадаллаштириш масалаларига бағишланган йиғилишлари бўлиб ўтмоқда.

ТОШКЕНТ

Пойтахт вилояти фаолларнинг вилоят ҳоқими Э. Рузиев бошқарган йиғилишида ўтган давр мобайнида ислохотларни жадаллаштиришда ижобий натижалар юз бергани таъкидланди. Хусусан, саноатда ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 561,9 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот тайёрланди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми сезиларли ошди. Зарар кўриб ишлаётган корхоналар камайтиди.

Шу билан бирга айрим шаҳар ва туманларда ишлаб чиқаришни юксалтириш, хусусийлаштириш ва қимматли қўроғлар бозорини шакллантиришга етарли эътибор берилмади. Аграр соҳадаги мавжуд муаммолар тўла ҳал этилаётгани йўқ. Айрим жамоа ҳўжаликларда чорва сони, гўшт ва сўт етиштиришнинг камайишига йўл қўйилди. Йиғилишда, шунингдек, баҳорги экиш ишларини тезроқ якунлаш, қишлоқда мулквий муносабатларни ривожлантириш, аҳоли турмуш шароитини янада яхшилаш масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Йиғилишда Бош вазир ўринбосари, макроиқтисодиёт ва статистика вазири Б. Ҳамидов сўзга чиқди.

ТЕРМИЗ

Бу ердаги йиғилишда вилоятда чигит экиш ниҳоясига етай деб қолгани таъкидланди. 120 минг гектар майдоннинг 108 минг гектарига чигит экиб бўлинди. Плёнка остига экилган 13 минг гектар майдонда ва чигит очик ўсулда экилган дастлабки далаalarda ғўза қатор ораларида ишлов бериш бошланди. 111 минг гектар майдонда ғўза баравж ўсмоқда.

Йиғилишда жорий йилнинг биринчи чорагида ижтимоий-иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш борасида муайян ютуқларга эришилгани қайд этилиш билан бирга, асосий эътибор бу борада ечимини кутаётган муаммоларга қаратилди. Жумладан, саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш, транспорт ва қурилишдаги ишларни кўнгилдагидек деб бўлмади. Қишлоқ инфратузилмасини ривожлантиришга ҳамма жойда етарли эътибор берилмаптир. Аҳолини тоза ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлаш, савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш борасида ҳали кўп иш қилиниши лозим.

Вилоят ҳоқими Ж. Норалиев йиғилишда сўзга чиқди.

САМАРҚАНД

Йиғилишда вилоят ҳоқими А. Мардиев бошқарди. Ижтимоий-иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш, кадрларни тарбиялаш ва жой-joyига қўйиш, макроиқтисодий ва маълумий барқарорликка эришиш борасида изчил иш олиб борилаётгани ўз самарасини бераётди, деб таъкидланди йиғилишда. Жумладан, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш, пулли хизмат кўрсатиш ҳажми кўпайди, нақд пул эмиссияси қисқарди, аҳоли даромади ортди. Айни вақтда иқтисодий ночор корхоналарни соғломлаштириш, тўлов интизомини мустақамлаш, контрактиция шартномаларининг аниқ бажарилишига эришиш зарурлигига эътибор қаратилди. Оила манфаатларини таъминлаш бўйича ишлаб чиқилган тадбирларнинг ижроси алоҳида назорат остига олинмоғи лозим.

Йиғилишда макроиқтисодиёт ва статистика вазирининг биринчи ўринбосари Ш. Гафуров сўзга чиқди.

НАВОИЙ

Вилоят ҳоқими Х. Гафуров бошқарган йиғилишда сўзга чиққанлар таъкидлаганидек, йилнинг дастлабки чорагида саноат, қурилиш, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш соҳаларида сезиларли силжишга эришилди. Хусусан, "Навоийазот" ишлаб чиқариш бирлашмаси, "Қизилқумцемент" қўшма корхонаси, "Балиқчилик", "Сардобапарранда" ҳиссалдорлик жамиятлари каби корхоналар ташкил муваффақиятлари удалади. Шу билан бирга ўн беш саноат қорхонасида ишлаб чиқариш камайишига йўл қўйилди. Бир қатор корхоналар зарар кўриб ишламоқда. Хусусийлаштириш, қимматбаҳо қўроғлар бозорини шакллантиришга жиҳдий эътибор берилмаптир.

Йиғилишда Вазирлар Маҳкамаси ахборот-таҳлил бошқармаси бошлиғи Г. Саидова сўзга чиқди.

ҚАРШИ

Вилоятда ўтган уч ой мобайнида муайян ишлар амалга оширилди. Жумладан, қарий 60 километри газ, 15 километри сув қувурлари тортиди. Вилоят маркази янада қўрамлашди, "Насаф" стадиони таъмирланиб, барча қулайликларга эга бўлган спорт иншоотига айланган. Шу кунларда вилоят далаларида чигит экиш, ғўза парвариши каби ишлар аж олдирилмоқда. Айни вақтда, айрим енгил саноат, маҳсулотни қайта ишлаш корхоналари зиммадаги топшириқларнинг бажарилишига эриша олмаптир. Талайгина маҳсулот турлари сифатининг пастлиги тўғрисида хабарларни топилаётгани. Савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш борасида ҳали кўп иш қилиниши лозим.

Йиғилишда вилоят ҳоқими О. Пармонов сўзга чиқди.

ФАРҒОНА

Йиғилишда вилоятда ижтимоий ва капитал қурилиш, қишлоқ инфратузилмасини ривожлантиришга алоҳида аҳамият берилган таъкидланди. Жумладан, икки юзга яқин кичик ва хусусий корхона, деҳқон-фермер ҳўжаликлари ташкил этилди. Гарчи вилоятда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажми ортган бўлсада, бензин, дизел ёнилғиси, ип-газлама, қимбўйи тола, гўшт ва сўт бирмунча камайишига йўл қўйилди. Айрим корхона ва ташкилотлар ўртасидаги ўзаро қаралар юқорилигича қолмоқда. Мулкчилик шаклини ўзгартирган муассасаларнинг аксарияти ҳамон эски андозлар асосида иш юрймоқда. Бунинг оқибатида одамларнинг ўз меҳнати натижаларидан моддий манфаатдорлиги суясаймоқда.

Йиғилишда баҳорги экин-тикин ишларини қисқа муддатда сифатли бажариш масалалари ҳам кўриб чиқилди. Йиғилишда вилоят ҳоқими Н. Мўминов сўзга чиқди.

(ЎЗА)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 15 апрель кун Америка Қўшма Штатлари Конгресси сенатори Сэм Браунбекни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари меҳмонни дийримизга таширифи билан қутлар экан, Америкада Марказий Осиёга, жумладан, Ўзбекистонга қизиқиш тобора ортиб бо-

раётганини қайд этди.

— Минтақамизда сизни Марказий Осиёга қизиқиши баланд бўлган сенатор ҳамда Буюк Ипак йўли стратегияси лойиҳасининг муаллифи сифатида кўпчилик яхши билади, — деди Ислам Каримов. — АҚШнинг Марказий Осиё минтақавий ҳамкорлиги масалаларига алоҳида эътибор билан қараётгани ҳам диққатта

сазовордир.

Сэм Браунбек самимий қабул учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик изҳор этди.

Мулоқот чоғида Буюк Ипак йўли стратегияси, мазкур лойиҳа доирасида минтақа хавфсизлиги муаммолари ҳамда ҳамкорлиги мустақамлашга доир масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашилди.

Қабул маросимида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Умар Исмоилов ҳамда ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

Қабул маросимида АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси Жозеф Прессел ҳозир бўлди.

(ЎЗА)
СУРАТДА: қабул пайти. А. ТўРАЕВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚИРГИЗИСТОН МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ

Хабар қилинганидек, 16-19 апрель кунлари республикамизда Қирғизистон маданияти кунлари бўлиб ўтади. Икки қардош халқ маданиятларини ушбу байрам бугун мустақиллик йўлидан диния одимлаётган халқларимизнинг янада яқинлашувида катта ҳисса қўшади.

Шу муносабат билан Қирғизистоннинг Ўзбекистондаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси Ботирали Сиддиқов ЎЗА мухбирига қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Аввало, ўтказилмак тадбир мамлакатларимизнинг сиёсий ва маданий ҳаётида улкан воқеа эканлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Давлатларимиз орасида сиёсий ва иқтисодий муносабатларнинг тобора теранлашиб бораётганлиги бугун дунё гувоҳ бўлиб турибди. Бу эса маданий алоқаларнинг ҳам изчил ривожланишини талаб қилмоқда. Ўзбекистонда Қирғизистон мада-

данияти кунлари Президентларимиз олим бораётган сиёсат негизиде, мамлакатларимиз орасида амал қилаётган абадий дўстлик замирида ўтказилмоқда. Бундай улкан тадбир халқларимиз мустақилликка эришган, бил бор ўтказилмаётганлиги билан ҳам алоҳида мазмун касб этади.

Қардош юрт тупроғида республикамиз маданияти кунларининг ўтказилишини биз катта байрам сифатида қабул қилмазим. Чунки маданиятларнинг яқинлашуви халқларнинг бир-бири ту-

шунишини тезлаштиради. Муносабатларнинг барқарор ва бордавом бўлишига йўл очади.

Шу боис бугунги Қирғи-

МАДАНИЯТ АДАД БИЛМАЙДИ

зистоннинг маданиятини бор буй-баста билан кўрсатиш учун катта дастур ҳозирланди. Қирғизистон делегацияси таркибига дунёга машҳур ёзувчи Ч. Айтматов, халқ артисти Э. Турсуналиев, кўмузи билан кўллаб милавларнинг дилдон жой олган С. Тўхтаунова каби санъаткорлар бор. Қирғизистон маданияти кунлари очилиши муносабати билан бугун Тошкентнинг "Туркистон" саройида катта тантана ўтказилди. Шу кун Киночолар уйида қирғизистонлик кино ижодкори-

ри ўз асарларини намойиш қилдилар, Алишер Навоий номидаги миллий давлат кутубхонасида эса қирғиз китоблари кўргазмаси иш бошлади. Бадий Академиянинг кўргазмалар залида расмийлик асарлари ўзбекистонлик томошабинлар эътиборига ҳовола қилинди.

Қирғизистон маданияти кунларининг асосий тадбирлари Фарғона водийсида ўтказилиши мўлжалланган. Уч кун давомида шоир ва ёзувчилар, маданият ва санъат арбоблари Фарғона водийси аҳли билан учрашди. "Ақ-Барал", "Қамбарқан", "Жошқиял" каби ансамблларимиз катта концерт дастурларини намойиш этади. Уйлайманки, қирғиз халқининг атоқли санъаткорлари билан учрашув ўзбекистонлик биродорларимиз учун ҳам мароқли кечади.

(ЎЗА)

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА УЧРАШУВ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Сэм Браунбек бошчилигидаги АҚШ Конгресси делегацияси аъзолари Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири-

гида бўлди.

Вазир Абдулазиз Комилов америкалик меҳмонларга Ўзбекистон ташқи сиёсат маҳкамаси фаолияти, хорижий мамлакатлар билан

ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида гапириб берди. Мулоқот чоғида Ўзбекистон — Америка муносабат-

ларини ривожлантириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашилди. Учрашувда АҚШнинг мамлакатимиздаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси Жозеф Прессел иштирок этди.

(ЎЗА)

ОНАЛИК ВА БОЛАЛИК МУҲОФАЗАСИГА ЭЪТИБОР

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш мажмуининг йиғилиши бўлди. Уни Бош вазир ўринбосари, Республика хотин-қизлар кўмитасининг раиси Д. Ғулова бошқарди.

Йиғилишда Қорағалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза этиш котибиятларининг жорий йилнинг биринчи чорагидаги фаолияти ҳамда мазкур котибиятларнинг Вазирлар Маҳкамасининг "Оила манфаатларини таъминлаш борасида 1998 йилда амалга ошириладиган тадбирлар Давлат дастури тўғрисида"ги қарорини бажариш юзасидан

ган ишлари тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди. Тошкент шаҳар, Андижон, Хоразм ва Навоий вилоятлари ҳокимларининг оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш бўйича ўринбосарлари, шаҳар ва вилоят хотин-қизлар кўмиталари раислари ва бошқаларининг шу хусусидаги ахборотлари тингланди.

Таъкидландики, мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳаларда қўлга киритилган ютуқларга қўлга киритилган ушбу муваффақиятларга хотин-қизлар ҳам ўзларининг му-

носиб ҳиссасини қўшмоқда. Жорий йилнинг биринчи чорагида котибиятларнинг маҳаллий мутасадди давлат ва нодавлат ташкилотлар билан ҳамкорликда иш олиб бораётгани натижасида оила, оналик ва болаликни, хотин-қизлар меҳнатини ижтимоий муҳофаза қилиш, хотин-қизларни иш билан мунтазам равишда таъминлаш борасида ижобий тажриба тўплади. Уларга касб-хўнар ўргатиш, оилалар барқарорлигини шакллантириш, аёллар ва ёшларнинг ҳуқуқий ва иқтисодий саводхонлигини янада ошириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Оила йили деб эълон қилинган 1998 йилда кам таъминланган, кўп болали оилаларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш кенгайтирилди. Бухоро, Тошкент, Самарқанд ва

Қўшқадарё вилоятларида аёлларни иш билан таъминлаш борасида ибратли ишлар амалга оширилди.

Айни вақтда бу борада ечимини кутаётган муаммоларга, жумладан оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш котибиятларининг оналик, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофазалашнинг устивор йўналишлари бўйича ҳудудий мутасадди давлат ва нодавлат ташкилотлар билан ҳамкорликдаги фаолияти самарадорлигини ошириш зарурлиги қайд этилди. Кам таъминланган, кўп болали, ночор ва ногиронлар оилаларини ижтимоий муҳофаза қилишга қаратилган Президент Фармонлари ва ҳукумат қарорларининг тўлиқ ижросини таъминлаш, бу ишга жойлардаги мутасадди давлат ва нодавлат ташкилотларни кенг жалб этиш бугунги кундаги энг долзарб вазифалардан биридир.

(ЎЗА)

БЕЛГИЯ — ҒАРБ ДАРВОЗАСИ

Ўзбекистон билан хорижий мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорлик ривожини парламентлараро алоқаларнинг мустақамлигига ҳам боғлиқ. Бу борада хусусан Европа Иттифоқи давлатлари билан алоқалар самарали бўлаётди. Яқинда Олий Мажлис раиси Э. Халилов раҳбарлигидаги бир гуруҳ депутатлар Брюсселда бўлиб қайтди. ЎЗА мухбири Олий Мажлиснинг Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар кўмитаси раиси Эркин Воҳидов билан учрашиб, ушбу сафар таассуротлари билан ўртоқлашини сўради.

— Ўзбекистон Олий Мажлиси билан Европарламент ҳузуридаги Марказий Осиё ва Мўғулистон парламентлари билан алоқалар комиссияси ўртасида жуда илҳим муносабатлар ўрнатилган, — деди Эркин Воҳидов. — Биз Европарламент вакиллари билан доимий учрашувлар ўтказиб туришимиз керак. Хабарингиз бор, шу кунгача Ўзбекистонда иккита учрашув бўлиб ўтди. Брюсселга ташрифимиз чоғида эса анъанавий равишда бораётган мулоқотларимизнинг навбатлагиси ўтказилди.

Маълумки, 1996 йил Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Битим имзоланган эди. Ҳозирга қадар ЕИГА аъзо етти мамлакат парламентини ушбу ҳужжатни ратификация қилган. Бу битим бизнинг Европа мамлакатлари билан ҳамкорлик қилишимизда муҳим аҳамиятга эга. Шу боис Брюсселда бўлиб ўтган учрашувларимиз маъна шу битим билан боғлиқ масалаларга қаратилди.

Биз у эрга фақат Европарламент эмас, Белгия сенати томонидан ҳам тақдир этилган эдик. Сенат раҳбари Ф. Свален бизни Белгия парламенти фаолияти билан яқиндан таништирди. Шу ўринда айтиш керакки, Ўзбекистон Олий Мажлиси билан Европа Иттифоқининг аъзоси бўлиши Белгия сенати ўртасидаги муносабатлар яхши йўлга қўйилган. Ҳар икки томондан тез-тез ташрифлар амалга оширилмоқда. Сафар давомида Ўзбекистон ҳақида жуда яхши фикрларни эшитиб хурсанд бўлдик. Умуман, Европада бизга хайрхоҳ қишлоқ кун сайини ортиб бораётгани қувонарди. Бунинг изоҳи эса оддий: халқимиз Президент Ислам Каримов раҳбарлигида қандай яратувчилик ишларини амалга ошираётганини улар кўриб-билиб турибди.

Ташриф давомида бўлиб ўтган учрашувларда ўзаро алоқаларимизни янада мустақамлаш билан боғлиқ масалалар юзасидан музокара-лар ўтказдик. Шу йил май ойида Европарламент вакиллари Ўзбекистонга келадиган бўлди.

Европанинг қўқ марказида жойлашган Белгиянинг рамзий маънада Ғарбинг ўзига хос дарвозаси дейиш мумкин. Ғарбда йирик тузилмалар саноатини НАТО, Европа Иттифоқи ҳамда Европарламентнинг бош қароргоҳлари ушбу мамлакатда жойлашган. Ижтимоий-сиёсий ҳаёт қизгин. Одам бошқа юртга борадиган ушбу мамлакат билан қиёслаб кўриши табиий. Шу тобора Белгияда журналистлар билан бўлиб ўтган учрашувдаги бир гап хотиримизга келди.

Ўзбекистонда эркинлик, демократия қай даражада деб ўйлайсиз, деган савол бўлди. Айтдимки, бу масалада Белгия даражасига етганимизча йўғу, лекин шўро замонидан жуда ҳам илгариллаб кетганимиз рост.

Бир нарсани унутмаслик керакки, Шарқнинг ҳам, Ғарбнинг ҳам ўз қадриятлари бор. Бу унсур ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг барча жаҳд-аларида кўзга ташланади. Бугунги кунда Европа фан ва техникада катта-катта ютуқларга эришмоқда, янги-янги технологияларни ишлаб чиқараётди, қолаверса, инсон ҳуқуқлари, демократия борасида ҳам яловбардорлик қилаётди. Шу сабаб, тараққиёт масаласи Европада анъанавий бўлиб улчанадиган бўлди. Бизнинг Европада яқинлашганларимиз ҳам айни шу мақсадларга қаратилган сир эмас. Мамлакатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг 1996 йил Италияга расмий ташрифи чоғида республикамиз билан Европа Иттифоқи ўртасида Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Битим имзолангани бу йўлдаги муҳим қадам бўлди. Бугун Европа мамлакатлари ҳамда мазкур минтақадаги халқлар ташкилотлар билан алоқаларимиз тобора ривожланиб бораётди.

Белгияда бўлиб ўтган учрашувлар чоғида бизни хурсанд қилган яна бир нарсаси бўлдики, бугун Европа мамлакатимизда бошқача ниҳоятда буюк бўлди. Мустақилликнинг илк йилларида нафақат европалликлар, балки жаҳон аҳли Ўзбекистон қандай йўлда кетар экан, деган андишасини яширмаган эди. Бугун маълум бўлдики, Ўзбекистон — ўзининг аниқ мақсадига, мустақил ғояларига, табиий ва маънавий бойлиқларига эга бўлган салоҳиятли ва ишончли халқкор. Ислохотлар самараси ўлароқ қўлга киритилган ютуқлар Европада ҳам кўпчиликни лол қолдираётди.

Бевосита Ўзбекистон билан Белгия ўртасидаги алоқалар ҳақида тўхталадиган бўлсак, айтиш мумкинки, ўзаро ҳамкорлигимиз йил сайини ривожланиб бораётди. Мамлакатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг 1996 йил Белгияга буюрган расмий ташрифи ўзаро муносабатларимизни янги босқичга қўтарди.

Нафақат иқтисодий-сиёсий, балки маданий алоқаларимизни кенгайтиришга ҳам алоҳида эътибор қаратиш керак. Сафаримиз чоғида Белгиянинг Брютте шаҳрида бўлди. У мамлакатдаги энг қадимий шаҳарлардан саналади. Бу ерда Брютте билан Самарқанд, Бухоро, Хива сингари қадимий шаҳарларимиз ўртасида доимий алоқаларини йўлга қўйиш ҳақидаги тақдирларини эшитиб хурсанд бўлдик. Белгияликларнинг юртимизга эътибор ва эҳтиромини ана шу оддий мисолдан ҳам билиб олиш мумкин.

Белгия Кириллий Бош вазир Жан Лок Деханенинг Президентимиз Ислам Каримов тақдирини буюрган расмий ташрифи билан Ўзбекистонга келётгани ҳам мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар тобора ривожланиб бораётганидан далолатлар. Белгия Бош вазирининг ушбу ташрифи ўзаро ҳамкорлигимизни янги поғонага қўтараяти, халқларимизни бир-бирига янада яқинлаштиришда муҳим аҳамият касб этаётган шубҳасиз.

Ф. АРЗИЕВ эди олди.

УШБУ СОНДА

Бир болага
Бити маҳалла
Ота-она
Иккинчи мақола
2-бет

Зарар кўриш
Муқаррарми?
Эки «Кўқорб»даги
Утиш даври муаммолари
3-бет

Шифохонадан репортаж
Чекинаётган
Дард
4-бет

ОЛИЙ МАЖЛИС СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

ЯНА БИР ҲУҚУҚИЙ АСОС

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси Котиббининг мудирани Анвар Саъдуллаев билан суҳбат

Суҳбатимиз Олий Мажлис сессияси кун тартибига иккинчи ўқишда қиратиш таълиф этилаётган «Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида»ги қонуни лойиҳаси ҳақида борар экан, давлат сайловлари, унинг фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий демократик давлатни шакллантиришда тўғри ҳисобидан қилинган.

Сессия кун тартибига қиратиш кўзда тутилганда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисидаги қонун лойиҳаси эса Марказий сайлов комиссияси фаолиятини тартибга солишга хизмат қилади.

унага нисбатан бир йилдан икки йилгача жинойи ҳудуд катта миқдорда моддий жавобгарлик белгиланган. Айрим мамлакатларда марказий сайлов комиссияси аъзолари асосан ҳуқуқшунослар ташкил этса, бошқалари эса комиссия аъзолари номзод кўрсатиш ҳуқуқига эга бўлган сиёсий партиялар вакиллари билан иборат бўлади.

Тошкент шаҳар Кенгаши раисининг тавсияси бўйича Олий Мажлис томонидан тасдиқланганлар, дейилган. Бу эса сайлов жараёнини ташкил этишда барча ҳудуд вакиллари иштирокини таъминлашга имконият яратди.

ДЎСТЛИК АССОЦИАЦИЯСИ ТУЗИЛДИ

Токиода «Япония-Ўзбекистон» дўстлик ассоциациясининг таъсис этилишига бағишланган учрашув бўлиб ўтди. Ассоциация ташаббускорлари орасида машҳур тележурналист Нобушико Шима номи айтиб ўтирилади.

Ассоциация таъсис этилишига бағишланган тантанали кечада япон парламенти депутатлари, сиёсий ва жамоатчилик арбоблари, қачонларидир заманимизда бўлган ва ўзларида ўзбек халқига нисбатан илқ туйғуларни сақлаб қолган япон фуқаролари иштирок этилди.

Музаффар ЗОХИДОВ, «Жаҳон» АА мухбири. Токио.

Тўғрисида айтганда, чигитни пленка остига экиш ибораси бугунги кунда янгилик бўлмай қолди. Аммо уни экиш технологияси, шарт-шароитларда янгиликлар кўп. Албатта, бу янгиликлар излашни ва сермаж-суда меҳнат туйғалигига яратилмоқда. Улуғнор туманидаги «Авдиқо» ширкат ҳўжаалигида ҳам бугунги кунда ана шундай жараёнлар кечмоқда. Излашни ва фидоийлик бу ҳўжааликда ҳам кўкламги юмушларнинг асосини ташкил этмоқда. Айниқса, ҳўжаалиқнинг 1-бригадаси механизатори Қамбарал Сулонов (сувратда) экиш ишларида ҳамкасбларига ибрат бўлди.

ДЕҲҚОНЛАРГА ДАДА

Кексаларнинг ўғит-маслаҳатлари мактаб вази-фасини ўтайди. Уларнинг бир оғиз каломларига зарурат ҳар кун, ҳар соатда ҳар қандай масалда сезилиб туради. Бугунги кунда Самарқанд вилояти далаларида оппоқ соқоли нуронийлари тез-тез учратиш мумкин. Улар вилоят ҳўжалигининг қишлоқ ҳўжалиги экинлари агротехникасини назорат қилиш гуруҳи мутахассислари билан туманларда бўлишмоқда.

Гули Чехро, «Жалқ сўзи» мухбири.

МАЪНАВИЯТ

Эл-юрт бирлашса, оз нарса ҳам кўпая боради, жанжал-можаро қилса, буюк неъматлар ҳам йўққа чиқади.

НАМАНГАН САБОҚЛАРИ

Исломи дини аҳли мўминани яхши ахлоқли бўлишга, қомил ҳислат ва фазилатлар билан ўзларини зийнатлашга, ёмон ҳулқ ва бузғун ишдан узоқда бўлишга даъват этади.

ломдан ўз манфаатлари йўлида фойдаланиши ва бизнинг сусткашлигимиз оқибатида келиб чиқди. Наманган сабоқлари барчамизни ҳам қаттиқ ўйлантириб қўйди. Ушангача Андижон вилоятида иккита мадраса ва 568 та масжид қонуний асосда фаолият кўрсатаётганини маълум эди.

НАМАНГАН ИНСОНГА МАЛОМАТИ БУ...

Исонинг инсонга маломати бу ва у ҳар қандай юракни зиннат қилиш мукдорларидир. — Менга жуда қийин бўлди, — дейди марҳум Эркин Мамадуллоевнинг онаси Маҳфуза ая Раҳимова. Аянинг қаддини буюк қўйган ҳаратини тинглаш оғир. — Емон кўзидан ўзи асра-син, дер эдим, ёмонлар уни шу қўйга солишди. Чавакланган боламнинг доқадай оҳарган юзи ҳалиям кўз олдимида турибди. Ёлғиз эди ўзи, агар кетганда бир акаси ё укаси бўлса ҳам майлиди.

В.ҚАБРЛАРИ ОЁҚОСТИ КИЛИБ...

Ваҳобийлар даъватига қўр-қўрона эргашиш ёхуд манфаат деб ўзгалар иродасига олиб бўлиб қолган қандайдир фалокатларга олиб келишини, мана, ўз кўзимиз билан кўрдик, яшир-деб нима, Наманганда қўшиқ эшитиш кўфр экан, деб юрган кишилар йўқ эмас. Ҳолбуки, санъатдан баҳра олиш-исонинг насобиси. Бунага даҳл қилиш, одамни дунёдан бездириш, оламни яраган қўришга даъват этиш маърифат эмас, балки қабохатдир. Ахир, Тангри Таолонинг 99 муқаддас исмиларидан бири ан-Муганнинг (Соҳана) кўли.

ИККИНЧИ МАҚОЛА

- Мўмин мўминларча зулм қилмайди
Хуфёна фаолият кўрсатган мадраса
Қабристондаги беҳосият бузғунчилик
«Шундай боламни ўлдириб юбориш-ди-я...»

Ватани севиш иймондан деб, уни муқаддас билиб, тупроғини тўғридай ардоқлайлик, деб турганда, ўз бағринга унинг-ўсган ўғлонлар орасидан бир тўда ажралиб чиқиб, севга-қараб тош оти боқилса, — дея суҳбатга қўшилиди таниқил андижонлик шоир Муҳаммад Юсуф. — Кун кеча телевизор орқали хоризда уларнинг бошини қўвуштираётган, юртим, миллатига қарши қуроли курашга тавбаэтилган раҳбарларини ҳам намойиш этишди.

10. ВАҲОБИЙЛАР НАФСОНИДАН ИЛИНТИРАДИ ҲУҚУД БАЪЗИ БИР МУЛОҲАЗАЛАР

Машҳум XVI пленум ҳар бир юракка даҳшат солиб турган пайтлар, демек, 1985 йилнинг охирилар, бир кун «Совет Ўзбекистон» газетаси бош муҳаррири ушбу мақола муаллифларидан бирини ўз ҳузурига чақирди, шундай бир «шарафли» топшириқ берди: — Иштин Тошкентдан бошлангисиз, кейин бунга вилоятларини айланиб чиқасиз. Қабристонларни урасиз! Агар эътибор берган бўлсангиз, қабристонларда арабча ёзув, ойнанг тасвири пайдо бўлган. Бунга тағ-томари билан йўқ қилиш керак! Шунга йўл очадиган бир-иккита мақола ёзасиз, асосий гапни мрамор исрофгарчилигига бурни юборасиз. Бу — шахсан ойнанинг топшириғи! Тез қиришинг! Қўнинг секретари қабр турбиди...

10. ВАҲОБИЙЛАР НАФСОНИДАН ИЛИНТИРАДИ ҲУҚУД БАЪЗИ БИР МУЛОҲАЗАЛАР

Машҳум XVI пленум ҳар бир юракка даҳшат солиб турган пайтлар, демек, 1985 йилнинг охирилар, бир кун «Совет Ўзбекистон» газетаси бош муҳаррири ушбу мақола муаллифларидан бирини ўз ҳузурига чақирди, шундай бир «шарафли» топшириқ берди: — Иштин Тошкентдан бошлангисиз, кейин бунга вилоятларини айланиб чиқасиз. Қабристонларни урасиз! Агар эътибор берган бўлсангиз, қабристонларда арабча ёзув, ойнанг тасвири пайдо бўлган. Бунга тағ-томари билан йўқ қилиш керак! Шунга йўл очадиган бир-иккита мақола ёзасиз, асосий гапни мрамор исрофгарчилигига бурни юборасиз. Бу — шахсан ойнанинг топшириғи! Тез қиришинг! Қўнинг секретари қабр турбиди...

Бўстонликдаги «Янги овул» жамоа хўжалигида бундан 5 йил бурун Файзуллаҳужа фермер бўлиб, деган овозлар тарқалганди. Дарҳақиқат у пайтларда ҳусусий ферма ташкил қилиш бир қадрли иш эди. Ҳозир эса уларнинг сони анча ортди. Бироқ, гап фақат сонда-ми?

Файзуллаҳужа Аскарлов ўзининг «Қаршига» ҳусусий фермасини оёққа турғузиди у учун оиласи билан озмунача меҳнат қилдики? На кечани биди, на кундузи. Уч-тўрт йил ўтиб, уларнинг меҳнатлари самара берди. Ҳозир фермада 300 та қўй, 20 бош қорамоғ, 20 та от бор. Ҳисоб-рақами миллионлар билан бойиб турибди. Янги дўконлар қўрди, новойхоналар очди. Хуллас, ҳақоқ меҳнат тўғрисида Файзулла оғанинг ошиғи олчи.

Суратда: ферма аъзоси Абдувоҳид Сулаймонов. Тўлқин КАРИМОВ олган сурат.

ҲОКИМЛИКЛАР «ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ЖАВОБ БERAДИЛАР

ЭЪТИРОЗ ЎРИНЛИ

Самарқанд шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари жаноб В. Шиликовнинг тахририятимизга юборган жавоб мактубида айтилишича, шаҳар ҳокимияти фуқаро Р. Норматаевнинг Сиёб туманидаги «Кечки бозор»нинг халққа кўрсатилган хизматидаги ҳақиқатларини тўғри эътиборга олиш зарур бўлади.

«ФЕРМЕР НИМАЛАРГА ҚОДИР»

«Халқ сўзи»нинг шу йил 10 февралдаги сонидан юқоридики сарҳақ остида мақола чоп этилганди. Сурхондарё вилоятининг Ангор тумани ҳокими жаноб Ш. Беккелдиевнинг тахририятимизга маълум қилишича, мақола туман ҳокимлигида туман деҳқон-фермерлар уюшмаси билан биргаликда К. Тулаков деҳқон-фермерлар уюшмасининг раҳбар мутахассислари, деҳқон-фермер хўжалиқлари эгалари иштирокида атрофича муҳомама этилган. Мақолада камчиликлар тўғрисида қўрилган тўғри эътиборнинг баҳарлиги таъмининг яқин олмаган уюшма бошлиғи ҳамда етакчи мутахассислар ўз вазифаларидан озоқ қилинган, улар ўрнига тажрибали кишилар тайинланган. Паст ҳосил олган бригада бошлиқлари ҳам ишдан четлатилганлар.

Бу йил ахволини ўнлашга қараб ташкил қилиш зарур. Агарда 1997 йилда 7 фермерга 86 гектар эр ажратилган бўлса, бутунги кунда 15 фермерга 185 гектар эр ажрати берилди. Ишлаб чиқариш бригадаларида меҳнат оилавий пудрат асосида ташкил этилмоқда. Туман ҳокимлиги бу йил меҳнатни тўғри ташкил этиш йўли билан барча кўрсаткичлар бўйича давлат буюртмалари асосида режаларнинг бажарилишини таъминлайдиган зарур чораларни кўрапти.

«Кечки бозор»нинг гўш ва дон сотиш расталарида тош-тарозилар қайта кўридан ўтказилган, харидорларга қўшимча қўлайликлар яратилмоқда. Гўш сотувчиларнинг ўз вақтида тиббий кўриқдан ўтишлари туман эпидемиология станцияси ходимларининг назоратида.

Бозор худудини ободлаштириш, унинг санитария ҳолатини

Микроб деганда кўпчилик фақат касал қўзғатувчи, кўз илғамас жониворларни тасаввур қилади. Аммо табиғатда бу жониворларнинг турлари шу қадр беҳисобки, уларнинг зараркунадаларидан қўра фойдалилари кўпроқ. Оқини, бундай фойдали микроорганизмлар аксарият касаллик қўзғатувчиларни «жонивул» турлардан асосий куч саналади.

Бир сўз билан айтганда, микроорганизмлар — ҳаммага тўқимчи муҳит таъбирда бўлиб, табиғатдаги узғаришларга ўз ҳиссасини қўшиш имконияти эга бўлган кўз илғамас жониворлардир. Фанлар академияси Микробиология институтини ахқларнинг асосий мақсадлари ҳам, энг аввало, мана шу жониворларнинг табиғатда тарқалиши қонуниятларини оқиб беришдан иборатдир. Шу билан бирга, улар орасида инсон фаровонлиги учун хизмат қилаётганларини аниқлаб, яшаш ва кўпайиш шароитларини ўқуриб, шу микроорганизмлар яратадиган биологик фаол ва қimmatли моддаларни ажратиш олиши, тозалаш усуллари яратилиши баробарида олган моддаларнинг тузилиши, уларнинг табиғат, тирик организмга таъсир этиш механизми ва оқиб бериш усули ҳам жиддий илмий изланишлар олиб борилади.

КАНАДАЛИКЛАР ТАН БЕРДИ

Институтда яратилган сервосид микроорганизмлар жонивор биологияси сановатини ҳам беқасб қилиш имконияти. Шу ўринда мисол келтирсак, юртнинг туфроғини ажратиш оқибатини бир микроб канадалик олимларнинг диққатини ўзига тортди. Бизнинг ана шу янгилик ҳусусида чоп этилган илмий мақо-

ТАҲЛИЛ ВА САБОҚ

Кўнғирот туманидаги бу йилги хўжалик ўзининг сўнги етти-саккиз йиллик ҳаётида кишлоқ хўжалигини иш юртишининг деярли барча усулларини синов қўрди. Эътибор беринг — Чапеев номли совхоз. «Кўкдарё» қолхоз. «Кўкдарё» жамоа хўжалиги, «Кўкдарё» ижара хўжалиги, «Кўкдарё» ширкатлар бирлашмаси ва нихоят «Кўкдарё» ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти...

«Кўкдарё» хўжалиги 1996 йилда ишни пайчилик асосида ташкил этиб, 26 миллион сўмдан 33 миллион сўмгача фойда билан якунлаган илгор хўжаликларида бири бўлганди. Ҳақиқатдан ҳам хўжалик 1996 йилда 50 миллион 844 минг сўм фойда билан якунлади. Ушайил хўжалик ширкатлар бирлашмаси тарзида иш юритилган. Хўжаликда 1997 йилнинг февраль ойидан пайчилик усули жорий қилинди. Утган йилда режадаги 101 миллион 136 минг сўмлик фойда ўрнига, аксинча, 55 миллион 615 минг сўм зарар қўрди. «Кўкдарё» жамияти бошқаруви раиси Муродбой Урозалиев бу ҳолни ўтган йилги сув тақчиллиги билан изоҳлайди. Ҳа, тўғри ўтган йилги сув тақчиллиги Қорақалпоғистондаги қўшлаб хўжаликларга панд берди.

Шу ўринда ўтган йилги зарар муқаррами, деган савол туғилади. Хўжалик мутасаддиларининг айтишича, йил бошида хўжаликларга етиштирилган ҳосил эвазига берилмаган 60 фоиз аванс пулининг бир қисминдан суғурта бадалли сифатида фойдаланиш имконияти бўлганда эди, зарарни нафақат камайтириш, балки ундан бутунлай қутулиш мумкин бўларди. Маълумки, бу аванс пули фақат уруғлик, ўғит, ёнилғи-мойлаш материаллари, бутловчи қисмлар каби қатъий белгиланган ашёлар учун сарфланган.

Хўш, «Кўкдарё» каби 1996 йилги 50 миллион сўмдан орტიқ соф фойда билан якунлаган хўжалик 1997 йилда ўз экинзорларини суғурта қилдириш учун йиллик бадални тўлай олган экан, ундан анча ночор бўлган юзлаб бошқа хўжаликлардан нимани ҳам қутса бўлади дейсиз? Мабодо хўжалик суғуртанинг урдасидан чиқиб, йил охирида қўра зарарларини ўша суғурта пули ҳисобидан қоплаганида ҳам, бу пулни бир чўнтақдан олиб, иккинчисига солиб қўйган билан баробар бўларди. Гап ўша «ўчирилган» ер майдонларига сарфланган сарф-харажатнинг, меҳнатнинг ва нихоят, режаларнинг зироатни бошқа бир экин турига алмаштириш учун қўлай бўлган фурусатнинг шомолга соғирлигини ҳақида кетаяпти.

Ўтган йил бошида Қорақалпоғистонда 100 минг гектар майдонга шол этилди, деб ҳамма ёққа жар солинди. Йил ўртасига келиб эса сув тақчиллиги сабабли шол майдонларининг нари борса ярми омон

дга, 38 миллионга пайта ажратилди. Ҳар бир аъзо ўртача 63 минг сўмлик, баъзилар эса ҳатто 400 минг сўмлик пайта эга бўлишди. Бу ҳақда уларга умумий мулкдаги улуши кўрсатилган сертификатлар берилди. Хўжалик аъзолари еттига агроучасткага бирлашган 25 бригадага бўлинди. Лекин афсуски, бу янгиликлар жорий қилинган йилги кўкдарёликларга омад қилиб боқмади. 1996 йилда 4450 гектар майдонга шол этилиб, ҳар гектаридан 41,6 центнердан, жами 18498 тонна ҳосил кўтарилган бўлса, ўтган йилда 4493 гектар майдонга шол этилди, гектаридан атиги 12,5

центнердан ҳосил олиниб, жами кўрсаткич 5610 тоннани ташкил этди. Режадаги 639 тонна ўрнига 450 тонна буғдой, 112 тонна ўрнига 23 тонна макка дони, 90 тонна ўрнига 64 тонна гўшт, 520 тонна ўрнига 360 тонна сут топширилди. Умуман хўжалик бўйича ўтган йилги режалаштирилган 161,4 миллион сўмлик маҳсулот ўрнига 50,6 миллион сўмлик маҳсулот етиштирилди. Ваҳоланки, 1996 йилда бу кўрсаткич 171 миллион сўм эди.

Кейинги 7-8 йил давомида маълум бир усулда 2 йилдан ортиқ иш юритиб кўраган хўжалик раҳбарларидан кишлоқ хўжалигида иш юртишининг қайси усули афзал, деган саволга батафсил жавоб талаб қилиш қийин-ов. Шунга қарамадан, хўжаликнинг тафтиш комиссияси раиси Соатбой Сапаров «Кўкдарё» да пай усулини жорий қилиш борасида баъзи фикрлари билан ўртоқлашишни лозим топди. Унинг айтишича, хўжалик аъзоларининг улуши тўғри белгиланган, лекин йил охирида ўша улушга тегишли дивидендини ҳисоблаш масаласи биров баҳс-талаб. Масалан: дейлик бир хўжалик аъзоси 250 минг сўмлик пайга эга, 6-бригадада ишлайдиган. Иккинчи бир хўжалик аъзосининг улуши 50 минг сўм қилиб белгиланган, у 5-бригадада меҳнат қилади. Айтилик, хўжалик йилнинг яхши якунлади, ҳар бир хўжалик аъзосининг 1 сўмлик улуши 1 сўм «туғди». Лекин 6-бригадада кўрсаткичлари яхши бўлмади, 5-бригада эса режани бажарди. Амалдаги тартибда ёмон ишлаган бригада аъзоси 250 минг дивиденд олади-да, 5-бригада аъзосининг дивиденди ундан беш баробар кам. Бу ҳолда улуши ўртача эки кам бўлган жамият аъзоларида «улуши қўптар ишласин,

баробар фойданинг қаттаси уларники бўлади» деган фикр пайдо бўлиши мумкин. Бунинг олдини олиш учун пайнинг фойдаси меҳнат бўлимининг, яъни бригадаларнинг кўрсаткичлари билан бевоқиф боғлиқ бўлиши керак. Дейлик хўжалик бўйича 1 сўмлик пай бир сўм фойда «туғаяпти», айти пайтада 6-бригада режани 70 фоизга бажарган, 5-бригадада эса 110 фоизга урдалаган. Демак, 250 минг сўмлик пайга эга 6-бригада аъзосининг дивиденди 175 минг сўмни ташкил қилади, 50 минг сўмлик улушга эга 5-бригада аъзоси 60 минг сўм дивиденд олади. Албатта, бу ҳомаки ҳисоб, режанинг етишмайдиган эки режадан ортиқ қисмларига бошқача бир рағбатлантирувчи ёхуд имтиёздан маҳрум қилувчи фойзаларни ҳам қўллаш мумкин. Лекин, у ҳолда хўжаликнинг бирор бир бригадасида ишламаётган, шунингдек эртага ишдан бўшаб кетиши эки пенсия чикиши мумкин бўлган пай эгаларининг дивидендларини қандай ҳисоблаш керак, деган масалани ҳам ҳал қилиб олиш зарур. Нима бўлганда ҳам С.Сапаровнинг таклифларига жон борга ўхшаб кўрилади.

«Кўкдарё» хўжалиги юқорида айтганимиздек, ўтган йилнинг февраль ойида Қорақалпоғистон Кишлоқ хўжалиги вазирлигининг буйруғи асосида ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилган. Лекин афсуски, уни ҳанузгача Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги рўйхатдан ўтказмаган. Сабаби амалдаги қонун талабига қўра ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятларидаги ҳиссадорлар сони 50 кишидан ортмаслиги керак. «Кўкдарё»да эса 1376 нафар пай эгаси бор. Тўғри, хўжаликнинг янги муҳри ўз қўлида, банкда ҳисоб-рақами ҳам очиқ, қорхоналарара ҳисоб-китоблар ҳам бўлаётди. Бунинг устига, иш юртишининг пайчилик усулини синов қўраётган хўжаликлар сони Қорақалпоғистонда бор-йўғи иккитагина. Лекин Адлия вазирлигидан қонуний рўйхатдан ўтмаган хўжаликда ишлаётганлар ўзларини ҳавола муаллақ қолгандек сезаяптилар. Қонун эса ҳаммага баробар. Хўш, нима қилиш керак? «Кўкдарё»нинг бу муаммосига энг мақбул ўзбек-истон Республикаси Олий Мажлисининг X сессиясида Президентимиз Исрол Каримов маърузасида айтилди: «Бутунги кунда хўжаликнинг маърифий дунёда қабул қилинган бутунлай янги асосларда ташкил этиш зарур. Назаримда, пайчилик асосларида қайта ташкил этилган қорхоналарга уларнинг мазмун-моҳиятига мос янги — қишлоқ хўжалик ширкати деган ном бериш маъқул бўлади. Чунки, у ширкат аъзоларини кўнглилик ва муайян шартлар асосида бирлаштиради».

Ойбек РАҲИМ, Хайитбой АБДУСОДИК, «Халқ сўзи» мухбирилари.

НИМ - ФАН ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

МИТТИ ЖОНИВОРЛАРНИНГ УЛКАН ХОСИЯТИ

Микроблар асосида яратилган сервосид микроорганизмлар жонивор биологияси сановатини ҳам беқасб қилиш имконияти. Шу ўринда мисол келтирсак, юртнинг туфроғини ажратиш оқибатини бир микроб канадалик олимларнинг диққатини ўзига тортди. Бизнинг ана шу янгилик ҳусусида чоп этилган илмий мақо-

БАГАРАЗ ЕРАМ

П Е К И Н. ХХР
Бош вазири ўринбосари У Бангонинг баёнотидан маълум бўлишича, Хитой бағараз ёрдам сифатида Корея Халқ Демократик Республикасига 100 минг тонна дон ва 20 минг тонна кимёвий ўғит етказиб беради.

Корея халқи оғир кунларни бошдан кечиряётган бир пайтада Хитой ҳукуматининг бу қарорини КХДР юқори баҳолади, деб хабар беради Синхуа ахборот агентлиги.

Маълумки, сўнги йилларда КХДРда юз берган табиий офат туфайли мамлакатда қўшлаб экин майдонлари яроқсиз ҳолга келган ва шу боис очарчилик юзга келган эди.

АЕЛЛАР АНЖУМАНИ

Г А В А Н А. Куба пойтахтида «Тенглик, тараққиёт ва тинчлик учун» шiori остида аёлларнинг халқаро бирдамлик учрашуви бўшланди. Унда 70 мамлакатдан келган 2 млн нафар иштирокчи катнашмоқда.

Анжуманда аёлларнинг сиёсий ҳаётдаги ўрнини кенгайтириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди. Шунингдек, аёлларга зулм қилишга қарши кураш, оилани режалаштириш ва тинчликни сақлашда хотин-қизларнинг ўрни ҳусусида фикр алмашилади.

БОМБЕЙГА КЕТИШАЁТУВАН

Д Е Ҳ Л И. Ҳиндистондаги Мадрас-Прадеш штати ички ишлар бошқармаси ходимлари 8,5 миллион АҚШ доллари миқдоридики герионни қўлга олди.

Бомбейга йўл олган юк машинаси тўхтатилиб, текширувдан ўтказилганда унда наркотик модда борлиги аниқланди. Оғу билан савдо-сотиқ қилмоқчи бўлган уч киши ҳибсга олинди.

ҚАҲВАНННГ НАРХИ ҚАНЧА?

БРАЗИЛИЯ. Маълумки, Бразилия қаҳва экспорти бўйича дунё мамлакатлари орасида етакчи ўринлардан бирини эгаллаётди. Бразилия қаҳва экспорти федерацияси маълумотларига қўра, жорий йилда мазкур ҳушбўй маҳсулот экспорти ўтган йилга нисбатан 50 фоизга қисқаради.

Ҳозир жаҳон бозориди бир килограмм қаҳванинг нархи ўртача 3,54 АҚШ доллари тенг. Бразилия қаҳва экспорти федерацияси бош қотиби Франсиско Оурикенинг фикрича, бундай йўл тутишдан қўзланган мақсад мамлакат иқтисодига фойда келтиришидир.

ГОЛЛАНДИЯ НЕГА ИЛГОР?

Мақолаими сўнгида яна бир фикрнинг ўйинини жон. Европада жойлашган кичик бир мамлакат бўлиши Голландия — гўш, сут-ёт маҳсулотлари етиштириш ва четта сотиш бўйича дунёда пешқадамлардан бири саналади. Бундай ютуққа фақатгина биология маҳсулотларидан унутди ва оқилона фойдаланиш эвазига эришилганлиги ҳеч кимга сир эмас. Биз ҳам бу борада мажбул имкониятлардан самарали фойдаланиш учун астойдил ҳаракат қилишимиз керак.

Қаҳрамон ДАВРОНОВ, ЎзФА Микробиология институтининг директори, биология фанлари доктори, профессор.

ЧИҚИДИ-КОНИ ФОЙДА

Таркибида целлюлоза моддаси сақланган маҳсулотлар (диархлар чикиндилари, гузал, чангапок, лент кабилар) шакар, хуеуан, глюкоза олиш манбаи бўлиб хизмат қилиши мумкин. Бутунги кунда валюта эвазига Ўзбекистонга четдан келтирилатган ушбу маҳсулот озиқ-оқит ва тиббиёт талабларини тўла қондира олмаётти. Йилда

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚИРГИЗИСТОН МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ

Маржабой АМАТОВ

АЛВОҲ ДАЛА

Кўркамсан қизилдоқдай
Мовий дала, алвоҳ қир.
Илк бор
муҳаббатимдай,
Сенга кўп бор
келгумдир.

Унда эса

қайтадан,
Кўп гаройиб ёз келмак.
Олам узра янграгай,
«Оқ чўлмаг-у»,
«Оқ чўлмак!»

Чучума, Бинафшадай,
Пешвоз чиқдинг болалик.
Ҳаётнинг завқи-шағқи,
Томирларга таралиб.

Болалигим завқидан,
Чехрам узра зар тараб
Шўх-шаддот кулгулардан,
Садо бергай чор тараф.

Беҳуда гап бўлса ҳам,
Қайтмоқчиман
ортимга.
Азалий тахлитимга,
Узлимга-салтимга.

Навқиронлик шавқига,
Ҳавас қилгай бошқалар.
Аттанг, нега яшмоқни,
Бир табиат бошқарар.

СЕН МЕНГА...

Сен яшаб
вуҷудимда, ўйларимда,
Қайрилиб қарай-қарай
тўймадимда.
Мен Сендан минг
рози бўлар эдим.
Ё кулиб, ё
жилмайиб кўйганимда.
Жоним мени ҳаддан
ортиқ қайнадинг,
Интиқ қилдинг бир
сўзингни қиймадинг.
Иена санчиб
юрагимга қайтадан,
Аччиқ-тизиқ гаплар
билан сийладинг.

Сен мени орзуимдай
алдадингда,
Куйдириб офтобимда
қармадингда.
Қайрилиб қармадинг,
эх, азизим.
Қайғунинг сирдобида
қолганимда.
Ўй суриб ёзинг
оппоқ тонларинда,
Ҳажрингда сен
мендайин ёнмадингда
Забт қилиб олган
каби бу оламни,
Сен менга яна
қайғу танадингда.

СУРАТДА: икки халқ эиёллари учрашуви.

Нодирбек АЛИМБЕКОВ

БИР БОР
КҮРИБ

Зулфинг занжирига
қилдинг банд мени,
Асирлик чекмга
тушиди ногаҳон.
Шавақат тарк
этанми бутунлай сени,
Кўзимга тийради
энди бор жаҳон.
Юрар йўларимда
чоҳ ортидан чоҳ,
Ўзин йўлга урмас

энди саманим.
бир лаҳза огоҳ,
Оташда — юрагим,
қийноқда — таним.
Тилимга сўз келмас,
кўзимга — уйку,
Жудман соқиллик
ила роҳатдан
Сен билан рўбарў
кегган кундаюқ,
Нақд қайғу ағлодай
насы бахтдан.
Аммо бу ҳам
кўпдек кўриндим, оҳ,
Ўзингни, изингни
толмай муштоқман.
Тушдай ўтиб кетдинг
ўнгимдан, эй Моҳ,
Ҳатто қайғундан ҳам
айрилиб тоқман.

Қирғиз тилидан Турсунбой
АДАШБЕКОВ ўтирган.

1-қармадинг — ушлаб турдинг

СПОРТ

АНДИЖОН ЖАҲОН
ТЕНИСЧИЛАРИНИ
КУТМОҚДА

«Буюк Ипақ йўли» халқ-
аро теннис мусобақаси бош-
ланишидан бир ҳафта олдин
Андижон шаҳридаги «Анди-
жон» теннис клуби меҳмон-
ларни қабул қилишга тўла
тахт бўлди.

Бу мусобақада 25 мамла-
катдан катта ракетақанинг 100
нафар теннис устаслари ишти-
рок этади. Халқаро тен-
нис федерацияси ҳомийли-
гида ўтказилган бу мусобақа-
нинг соврин жамғармаси 30
минг АҚШ долларини таш-
кил этади.

Спортчиларнинг келиши-
га спорт мажмуининг барча
бинолари ҳамда халқаро ан-
доза талабларига жавоб бе-
райдиган саккизта теннис
корти тўла таъмирланди.
«Андижон» теннис клуби
меҳмонхоналари ҳам янги-
ланди, спорт мажмуи атро-
фидаги майиш хизмат ва
саъво иншоотлари тартибга
солинди.

Мусобақа иштирокчилари
учун тузилган маданий
ластуру тузилди — улар
вилотнинг диққатга сазовор
жойлари билан танишдилар,
ижодкор жамоаларнинг
концертларини, турли
курғазмаларни томоша қил-
дилар.

ДЭЮДОЧИ
КИЗЛАРИМИЗ
МУВАФФАҚИЯТИ

Қозоғистонда хотин-
қизлар ўртасида дэюдо
бўйича ўтказилган анъа-
навий халқаро мусобақа
ниҳоясига етди. Унда
Марказий Осиё спортчи-
ларидан ташқари Россия,
Монголия, Хиндистон ва
Япония дэюдочилари ҳам
иштирок этди.

Барча дэюдочиларимиз
бу мусобақадан медалъ
билан қайтди. Марина
Михеева 63 кил로그램
вазниллар орасида бирин-
чи ўринни эгаллаган
бўлса, Зера Коршунова 48
килограм вазниллар то-
нифасида кумуш медални
қўлга киритди. 78 кило-
граммилар тоифасида
иштирок этган Олеся Ра-
фиқола 3-ўринни олди.

(ЎзА)

АЛ-ФАРҒОНИЙНИНГ 1200 ЙИЛЛИГИГА

ХАЛҚАРО ИЛМИЙ
АНЖУМАН

Буюк аллома Аҳмад ал-
Фарғоний муҳандислик фан-
ни ривожлантириб дунё-
да машҳур бўлган. Бу их-
тиролар XII асрдан бери
дунё фани ва ишлаб чи-
қаришда қўлланиб келина-
пти. Яқинда Фарғонада ўт-
казилган «Инновацион техно-
логик ривожланиш ва ки-
чик ишлаб чиқариш кор-
хоналар тизимини яратиш
муаммолари ва истиқбол-
лари»га бағишланган халқ-
аро илмий-анжуман буюк
аллома тўйига муносиб ар-
муғон бўлди.

Анжуманда дунёдаги
қатор мамлакатлардан
олимлар, муҳандислар,
шарқшунослар иштирок
этди. Фарғона политех-
ника институти ректори, про-

фессор Расул Тожиевнинг
«Умуммуҳандислик тараққиё-
тида Аҳмад ал-Фарғонийнинг
тутган ўрни» мавзuida чи-
қиши кўпчилигининг эъти-
борини тортиди. Париждаги
Пеър ва Мари Кюри номи
университет деоетекника
департаменти директори про-
фессор Никос Ли Берис маъ-
рузаси эса қизгин муноза-
раларга сабаб бўлди. Шу уни-
верситет электротехника де-
партаменти директори Жорж
Альқри «Электротехника ва
унинг асбобсозлик телеком-
муникацияларидати аҳамия-

ти» мавзuidaги маърузасини
халқ хўжалигининг мутахас-
сислари эътибор билан тин-
глашди. Чунки унда халқ
хўжалигининг бир қатор тар-
моқларида автоматик бош-
қариш системалари, электро-
техника, янги инфомацион
техникаларни қўллаш муам-
молари кўтарилган.
Шунингдек, Фарғона по-
литехника институти «Маъ-
навият ва маърифат марка-
зи»да ҳам Шарқнинг буюк
мутафаккири таваллуди ша-
рафига илмий-назарий анжу-
ман ўтказилди. Унда асосан

улуғ бобомизнинг гумани-
тар фанлар соҳасига қўшган
ҳиссалари таҳлил қилинди.
Анжуманда мамлакатимиз
пойтахтидан келган олим-
лар билан бир қаторда фар-
ғоналик ўқитувчилар, тала-
балар ҳам фаол иштирок
этдилар.
Мазкур анжуман қатнаш-
чилари Фарғона ва Кува
шаҳарларида аллома тавал-
лудининг 1200 йиллиги ша-
рафига амалга ошириляёт-
ган бунёдкорлик ишлари
билан танишдилар.
Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

1998 йил 23 Май
«ТашОР» очик турдаги
ҳиссадорлик жамияти
(Тошкент тажриба ре-
монт-механика заводи)
акционерларининг умумий
ййгилиши бўлиб ўтади.
Ййгилиш жамият
ҳудудида ўтказилади.
Маълумот учун қуйидаги
телефонларга мурожаат
қилиш мумкин: (3712) 90-
40-29, факс: 90-52-67.

УН, ШАКАР, ЦЕМЕНТ ВА БОШҚА
МАҲСУЛОТЛАР УЧУН

Янги
универсал

ПОЛИПРОПИЛЕН
ҚОПЛАР
сотилади.

Туркиядаги ишлаб чиқарувчи фабрикалардан
тўғридан-тўғри келтирилган.
Ички целлофан копламали ҳамда копламасиз.

Манзил: 700083, Тошкент ш., Буюрор кўчи, 26.
Тел.: 133-06-00, 133-81-48, 132-13-08, 56-12-98, 41-87-73 Факс: 40-65-37

Яккаюрт туманидаги «Суетранс» шўба корхонаси
туғатилади. Барча давволар бир ой мuddатда Қишлоқ
ва сев хўжалиги вазириги ишлар бошқармасида қабул
қилинади.
Манзил: Навоий кўчаси, 4-уй.
тел. 413514, 413587, 413591.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ва Адабиёт жамғармаси Ўзбекистон
Ёзувчилар уюшмасининг раиси, Олий Мажлис депутаты Абулдула Ориповга
оталари
Ориф ота УБАЙДУЛЛАЕВИНИГ
вафоти муносабати билан чуқур тазоия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси жамоси котибинг му-
дир Баҳодир Ансафнинг Ашрафхонига палари бузрукворини
АНСАФ отанинг
вафот этганини муносабати билан чуқур тазоия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Коммунал хизмат кўрсатиши вазириги «Бош-
қомандаларнинг ишлаб чиқариш техника хизмати бошқармаси (ИЧТХ)
«Унефтегазэкифичарини» давлат акционерлик биразмаси бош директо-
рининг биринчи ўринбосари Иркин Хазиевич Вагапова угли
РУСЛАНИНИГ
бевақт вафоти муносабати билан чуқур тазоия изҳор этади.

Ўзбекистон теннис йўллари» ДАТКнинг Фарғона бўлими раҳбарини
ва худудий қасаба уюшма кўмитаси компания раисининг биринчи ўринбо-
сари Баҳодир Юсуповга умр йўлдошини
Халида ЮСУПОВАНИНГ
бевақт вафоти муносабати билан чуқур тазоия изҳор этади.

Миробод тумани худудий табиёт биразмаси жамоси 1-сонли она-
лий шифохона бош врач Мухаррам Абдуназаровга волидан муқаррамала-
ри
МУКАРРАМ янинг
вафоти муносабати билан чуқур тазоия изҳор қилади.

ҲУҚУҚШУНОСЛАР УЧУН
ФОЙДАЛИ ҚЎЛЛАНМА

Ўзбекистон Республикаси
Олий Суди Пленумининг
Муस्ताқиллик йилларида
қабул қилган қарорлари
тўпламининг биринчи жил-
ди! Ўзбек ва рус тилларида
«Шарқ» нашриёт-матбаа
кошнерни томонидан chop
этилди. Тўпламни нашрга
Ўзбекистон Республикаси
Олий Суди тайёрлаган. Бу
тўплам 1996 йилда «Адолат»
нашриёти томонидан chop
этилган «Судлар тўғрисида»-
ги қонун ва норматив ҳуж-
жатлар тўпламининг узвий
давомидир.

Истиқлол шарофати ўла-
роқ, Ўзбекистонда тубдан
янги суд тизими барпо этил-
ди, суд ҳокимияти фаоли-
ятининг ҳуқуқий асослари
яратилди. Суд ҳокимияти ти-
зимида Ўзбекистон Респуб-
ликаси Олий Суди алоҳида
ўринни эгаллайди. У фуқаро-
лик, жинсий ва маъмурий
сулдош соҳасида суд ҳоким-
иятининг олий органи ҳисоб-
ланади. Олий Суд томони-
дан қабул қилинган ҳужжат-
лар қатъий ва Ўзбекистон
Республикасининг барча
худудида давлат органлари,
жамоат биразмалари, кор-
хоналар, мансабдор шахслар
ва фуқаролар учун мажбу-
рийдир.
Суд ҳужжатлари ичида
Ўзбекистон Республикаси

Олий Суди Пленумининг
қарорлари суд, прокуратура,
ички ишлар ва бошқа ҳуқуқни
муҳофаза этиш органлари ама-
лий фаолиятида катта аҳами-
ятга эга. Ўзбекистон Респуб-
ликаси Олий Суди Плену-
ми янги суд ишлари билан бир
қаторда, қонунларни қўллаш
масалалари бўйича дастурий
кўрсатмалар қабул қилади.
Ушбу кўрсатмалар берилган
қонунни қўллаётган барча
органлар ва мансабдор шах-
слар учун мажбурийдир. Олий
Суд Пленумининг қарор ва
дастурий кўрсатмалари қабул
қилинган пайтдан бошлаб
қонуний кучга кирди.

Тўплам Ўзбекистон Респуб-
ликаси Олий Суди Раиси
У. Мингбоевнинг «Кириш
сўзи» билан очилди. Тўплам-
га Олий Суд Пленуми томо-
нидан 1991-1997 йилларда
қабул қилинган умумий маса-
лалар бўйича иккита ҳамда
жиноят ва жиноят-процессуал
қонунларини қўллаш бўйича
ўн бешта қарор киритилган.
Бу қарорлар ичида Ўзбеки-
стон Республикаси Олий Суди

ва Олий Хўжалик Суди қўшма
Пленумининг 1996 йил 20 де-
кабрдаги «Суд ҳокимияти
тўғрисида»ги қарори муҳим
аҳамиятга молик. Ушбу Қарор-
да Инсон ҳуқуқлари Умумжа-
ҳон Декларацияси ва бошқа
халқаро шартномалар талаб-
ларини бажаришда, Ўзбекистон
Республикаси Конституцияси
ва қонунларини изчил ҳаётга
таътиқ этишда, фуқароларнинг
ҳуқуқ, эркинликлари ва қону-
ний манфаатларининг ҳимоя
қилишда судларнинг устувор
вазифалари белгилаб берилган.
Бу Қарор яна суд ҳокимияти
фаолиятида Конституциянинг
устуворлигини таъминлаш бо-
расида амалий аҳамиятга эга-
дир.

Тўпламда Олий Суд Пле-
нумининг жиноят ва жиноят-
процессуал кодексларини
қўллаш бўйича қарорлари мар-
казий ўринни эгаллайди. Бу
қарорлар ичида «Химоя
ҳуқуқини таъминловчи қону-
нларни қўллаш амалиёти тўғри-
сида», «Суд ҳукми тўғрисида»,
«Жиноят учун жазо тайинлаш
амалиёти тўғрисида», «Гиёҳ-

вандлик воситалари ёки пси-
хотроп моддалар билан қону-
нга хилоф равишда муомала
қилишга оид жиноят ишлари
бўйича суд амалиёти ҳақида»,
«Атроф-муҳитни муҳофаза
қилиш ва табиатдан фойдала-
ниш соҳасидаги жиноятлар ва
бошқа ҳуқуқбузарликлар
тўғрисидаги ишлар бўйича суд
амалиёти ҳақида», «Контрабан-
да ва бошқона қонунларнинг
бузиш тўғрисидаги ишлар
бўйича суд амалиёти ҳақида»,
«Қасдан одам ўлдиришга оид
ишлар бўйича суд амалиёти
тўғрисида», «Транспорт воси-
таларини олиб қочиш ишлари
бўйича суд амалиёти ҳақида»
ва бошқа қарорларни кўрсати-
ш мумкин. Бу қарорларни
санаб ўтишнинг узийёқ Олий
Суд Пленуми томонидан де-
мокрatik ҳуқуқий давлат
қуриш йўлига, ижтимоий
йўналтирилган бозор иқтисо-

1 Ўзбекистон Республикаси Олий Суди Пленуми қарорларининг
тўплами. 1991-1997; Икки жилдлик. 1-жилд. Таҳрир ҳаёти:
У. Қ. Мингбоев (раҳбар) ва бошқалар. — Т.: Шарқ, 1997. 126-б.

ХАЛҚ СЎЗИ
НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Хуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85;
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хавфлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, техника, спорт ва ҳарбий ватанпар-
варлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Китобхона 133-10-28;
Ўзгичлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 011138, 42797 нусxada босилди.
ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қозғоқ бичими А-2
Газета ИВМ компьютерида терилди ва
операторлар Рустам АЗИМОВ ва
Сергей ЛУКИН томонидан схиқфаланди.

С МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Мягботчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Н. Жалил.
Навбатчи — К. Порқобил.
Мусаҳҳиш — Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа кошнерни босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси,
41. Босишга тошириш вақти—21.00 Босишга тоширилади: 22.55 1 2 3 4 5 6